

Творчі вправи з рідної мови

4 клас

Іменник

1. До поданих слів дібрати спільнокореневі іменники. Записати їх, визначити рід.

Сільський, ралівська, радіти, жити, рідне.

2. Написати повні відповіді на запитання, використовуючи іменники, що в дужках, і потрібні за змістом прийменники. Визначити відмінок іменників.

- В якому селі ти живеш? (Ралівка).
- Яка річка протікає біля твого села? (Дністер).
- Куди ти поспішаєш щоранку? (Школа).
- Біля чого ростуть квіти? (Хата).

3. Пов'язати дані слова у словосполучення.

Жити, Ралівка. Вчитися, школа. Купатися, Дністер. Спускатися, гора. Відпочивати, галявина.

4. Записати в одну колонку словосполучення з іменниками у називному відмінку, в другу – в знахідному.

Рідне село, любити село; ралівська школа, відвідати школу; довгий Дністер, побачити Дністер; зайшов учитель, чекав учителя.

Прикметник

1. Поширити речення прикметниками.

Прийшла ... зима і в моє ... село. Всі вулиці в ... заметах. ... берізки в цьому ... царстві стоять, наче ... сад. Поряд зеленіють ... ялинки, наче прибралися до ... свята.

2. Списати текст, ставлячи прикметники, що в дужках, у потрібному відмінку і числі.

В (ралівська) школі працює гурток «Українська вишивка». Дівчатка нашого класу охоче вчать вишивати.

(Український) рукоділля сягає своїм корінням у (сивий) давнину. (Народний) вишивка приваблює нас (цікавий) орнаментом, (різнобарвний) кольорами.

3. Від іменників у дужках утворити прикметники із суфіксами: -ськ, -цьк.

(Львів) область, (Самбір) район, (Ралівка) гора, (Дністер) берег, (чумак) шлях, (Галичина) вулиця, батько (хата).

4. Замість крапок встав прикметники.

Ралівка – дуже ... село. Ралівська школа - В Ралівці багато ... будинків. Моє село ... в світі. Я люблю своє ... село.

Дієслово

1. Прочитай текст. Випиши з нього дієслова, які допомогли автору описати рух на вулиці.

Автобус їде по вулиці Івана Франка в селі Ралівка. Зліва його обганяє легковий автомобіль. Справа прямує вантажна машина. Поруч з тротуаром поспішає на велосипеді хлопчик. Десь з тріском проноситься мотоцикліст. Вулиця повниться рухом.

2. Прочитай текст. Випиши дієслова, став до них у дужках питання.

Низько пливуть над рахівським лісом сірі хмари. Сиплеться на землю сухий сніг. Снігова хуртовина лякає диких тварин. Лисиці ховаються у глибокі нори. Солодко сплять в теплих кубельцях їжачки. У лісі панує тиша.

3. Прочитай текст. Випиши дієслова. Утвори від них неозначену форму.

Наше село Ралівка розкинулось на березі Дністра. Влітку дорослі й діти купаються в річці. Рибалки ловлять рибу. Легенький вітерець рябить воду. З берега річки видно дністровські луки. Вони вкриті густою травою. І квітами. Під час сінокоосу на луках працюють косарі. Чути голоси і сміх людей.

4. Встав пропущені дієслова, користуючись довідкою. Підкресли дієслова. Визнач час.

На білих конях віхола
В село моє
Село ... копитами,
Снігами – оксамитками.
І ... домівками
З веселими щедрівками.
... крізь віхолу
З радісною втіхою.

(Степан Жупанин)

(Слова для довідок: заїхала, світиться, дзвенить, линемо).

Прислівник

1. Спиши текст. Замість крапок встав потрібні прислівники. Поясни їх правопис.

Хто не любить рідну природу?! ... така широчінь, свіже повітря. Ось сонце котиться ..., за ліс і гори. ... розкинулось моє рідне село Ралівка. Я стою на горбку, а ... синіє річка Дністер. Над річкою стелиться густий туман. В цій місцевості я знаю ... кожную стежку, кожен кущик, кожне деревце.

(Слова для довідок: навкруги, напам'ять, вниз, попереду, недалеко).

2. Удосконалий текст, поширюючи його прислівниками. Запиши його.

Гарно влітку на березі Дністра. Дихає вільна земля. Вітерець колише свіжі запашні трави, перебирає листочки на гілках, гойдає стебельця квітів. Пагорби вкриті білими ромашками. Як маленькі сонечка жовтіють їх серединки.

(Слова для довідок: легко, ніжно, ледь-ледь, вільно, навкруги, скрізь).

3. Прочитай текст і спиши. Добери заголовок. Підкресли прислівники. Усно постав до них питання.

Щоранку, як сонечко в небі засяє, маленька Оленка вибігає на двір. Вона ніжно посміхається деревам, сонцю, квітам. Хоч невеличка ця дівчинка, зате не лінива. Завзято Оленка то двір підмітає, то квітку голубить, то з яблуньки гусінь оббирає.

Живе ця працююча дівчинка в мальовничому прикарпатському селі Ралівка.

4. З поданими прислівниками скласти текст «Дністер із лісу витікає».

Радісно, високо, ясно, обабіч, поволі, мелодійно, навкруги, тихо, зазеленіло, завзято, ледь-ледь, жваво, загадково.

Числівник

1. Спиши, числівники запиши словами.

Я навчаюся в Ралівській середній загальноосвітній школі. Нашу школу відвідує 458 учнів. Ралівській школі минуло 30 років.

2. Спиши, вставляючи пропущені числівники. Де треба, зміни слова.

Я живу в селі Ралівка. В мене велика родина. В моїй сім'ї ... осіб. Я маю ... сестри, ... брати. В моїй кімнаті ... шафа, ... стільці, ... вікна.

3. Дай повні відповіді на питання.

В якому класі ти навчаєшся?

Скільки тобі років?

Скільки років твоїй мамі?

Який номер має твій будинок?

4. Спиши, узгоджуючи числівники.

Нашому селу майже 700 років. В Ралівці сьогодні 1362 (двір), 4516 (мешканець).

Займенник

1. Спиши текст. Підкресли займенники. Визнач їх особу.

Я живу в селі Ралівка. Наше село велике і гарне. Ми любимо Ралівку. Люди в нас славні, працьовиті. Кожна хата потопає в садках. Немає на Землі кращого місця, ніж наша Ралівка.

2. Встав пропущені займенники.

... вчимося в Ралівській школі. ... дуже цікаво в рідній школі. ... навчає нас, як в світі жити.

3. Спиши текст. Підбери заголовок. Підкресли займенники. Визнач їх особу і відмінок.

Мар'янка живе в мальовничому селі Ралівка. Вона любить ходити з мамою до кринички, що за селом. Криничка у нас неглибока, невеличка. У ній чиста, холодна вода. Мама ходить з відерцем брати з неї цілющу воду.

4. Спиши, вставляючи пропущені букви. Підкресли займенники. Визнач їх особу і відмінок.

Біля рахівської школи велике подвір'я. На ньому ростуть різні дерева. Є серед них красуня – берізка. Вона милує нас своєю красою в усі пори року. Ми дуже любимо спостерігати і за голубою ялинкою, і за плакучою вербою, і за гостролистим кленом.